

GIỚI THIỆU SÁCH THÁNG 5/2026
CUỐN SÁCH “NHẬT KÝ TRONG TÙ” TÁC GIẢ HỒ CHÍ MINH

Thưa thầy cô giáo cùng toàn thể các em học sinh thân mến!

Hằng năm cứ vào ngày 19-5, chúng ta lại tưởng nhớ đến chủ tịch Hồ Chí Minh - vị lãnh tụ thiên tài của cách mạng Việt Nam, người anh hùng giải phóng dân tộc, người chiến sĩ cộng sản quốc tế lỗi lạc, một danh nhân văn hóa xuất sắc của nhân loại. Bên cạnh sự nghiệp cách mạng, Người còn có một sự nghiệp văn học vĩ đại mà nổi bật trong lĩnh vực thơ ca là tác phẩm “Nhật kí trong tù”. Nhân dịp Mừng Đảng- Mừng Xuân, tôi xin giới thiệu đến quý thầy cô cùng toàn thể các bạn học sinh tập thơ rất có ý nghĩa này.

“Nhật ký trong tù” là một tập thơ của Hồ Chí Minh, viết từ ngày 29 tháng 8 năm 1942 đến ngày 10 tháng 9 năm 1943, trong thời gian Người bị chính quyền Tưởng Giới Thạch bắt giam và giải đi khắp các nhà giam ở tỉnh Quảng Tây, Trung Quốc. Nguyên gốc tập thơ chỉ là một quyển sổ tay nhỏ bìa xanh đã bạc màu, có ghi bốn chữ “Ngục trung nhật ký” (tức Nhật ký trong tù) kèm theo bốn câu thơ và một hình vẽ hai nắm tay bị xích; bên trong gồm 133 bài thơ chữ Hán và một số ghi chép. Cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng nhận xét: “Tập thơ “Nhật ký trong tù” của Hồ Chí Minh là một kho tàng về biết bao khía cạnh của cuộc đời, con người và nghệ thuật mà sự phong phú còn cần được tiếp tục nghiên cứu”.

Đây không chỉ là một tác phẩm văn học có giá trị lớn, mà còn là một văn kiện lịch sử quan trọng, thể hiện tư tưởng, tình cảm của người anh hùng giải phóng dân tộc vĩ đại, danh nhân văn hoá thế giới và có tác dụng giáo dục sâu sắc đối với nhiều thế hệ người Việt Nam. Quyển sách “Nhật ký trong tù”(tác phẩm Văn học trong nhà trường) đã được Nhà xuất bản Văn học xuất bản vào năm 2022, khổ:13,5 x 20,5cm; độ dày 299 trang. Nội dung cuốn sách gồm 133 bài thơ bằng chữ Hán được lựa chọn từ tập “Nhật kí trong tù” của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Phần sau cuốn sách còn có thêm phần chú thích để giúp đọc giả hiểu hơn nội dung các bài thơ. Đến với cuốn sách là ta đến với một tâm hồn phong phú, cao đẹp của người tù vĩ đại lúc nào cũng nóng lòng, đau đáu hướng về Tổ quốc như trong bài thơ “Không ngủ được” của Bác:

“Một canh...hai canh...lại ba canh...
Trần trọc bồn khoăn giấc chẳng thành
Canh bốn canh năm vừa chợp mắt
Sao vàng năm cánh mộng hồn quanh”

Ta còn thấy tinh thần, ý chí, khát vọng tự do cháy bỏng, mãnh liệt luôn cháy trong tâm thức người chiến sĩ cộng sản Hồ Chí Minh dù đang phải chịu cảnh lao tù, xiềng xích.

Điều này ta có thể bắt gặp ngay trong bài thơ “Nghe tiếng giã gạo” và trong nhiều bài thơ khác đã rất quen thuộc:

“Gạo đem vào giã bao đau đớn
 Gạo giã xong rồi trắng tựa bông
 Sống ở trên đời người cũng vậy
 Gian nan rèn luyện mới thành công “

Ta còn nhận ra một tâm hồn luôn rung cảm trước thiên nhiên dù thân thể bị giam trong bóng tối nhà lao, nhưng tâm hồn Bác luôn hướng ra ánh sáng để cảm nhận cái đẹp của thiên nhiên, của ánh trăng:

“Người ngắm trăng soi ngoài cửa sổ
 Trăng nhòm khe cửa ngắm nhà thơ”
 (Ngắm trăng).

Tập thơ có nhiều bài được viết theo lối chơi chữ, chiết tự chữ, sử dụng một cách sáng tạo các quy luật của thơ Đường, các tục ngữ, điển cố Trung Hoa. Ông Quách Mạt Nhược khi đọc tập thơ nhận xét rằng "Nhiều bài trong tập thơ sánh ngang Đường thi". Người không chỉ ghi lại những gì đã trải qua mà đằng sau những áng Đường thi bất hủ đó là tinh thần, là tấm lòng, là bản lĩnh, là phong thái của người chiến sĩ cộng sản. Chính vì vậy, “Nhật ký trong tù” đã trở thành tác phẩm lớn có giá trị sâu sắc về nội dung cũng như nghệ thuật trong nền văn học Việt Nam được đưa vào trong các cấp học từ THCS đến THPT.

Bạn đọc thân mến!

Bác đã đi xa nhưng những gì mà Bác để lại cho chúng ta vô cùng quý giá, hình ảnh của Bác luôn hiện hữu trong tâm hồn chúng ta. Đọc cuốn sách này chúng ta càng yêu quý và tự hào hơn vị lãnh tụ tài ba, kiệt xuất, một danh nhân văn hóa của thế giới. Hình ảnh Bác luôn sống mãi với thời gian, sống mãi trong trái tim nhân loại cũng như là tập Nhật ký bằng thơ của Bác vậy.

Hiện cuốn sách “Nhật ký trong tù” đang có trong thư viện trường THCS Thanh Sơn, rất vui được đón thầy cô và các em tới tìm đọc và cảm nhận. Buổi giới thiệu sách đến đây là hết, xin chân thành cảm ơn các thầy cô cùng các em học sinh đã chú ý lắng nghe và theo dõi.

Xin trân trọng cảm ơn!

NV. Thư viện

Đồng Thị Thục Hiền